

*Plan for
forvaltningsrevisjon
og
eierskapskontroll*

Kontrollutvalget i Nesbyen kommune

2024-2027

09.09.2024

Utarbeidet av:
Hanne Heen Wengen
Kontrollutvalgssekretær
01.09.2024

Innhold:

1.	<i>Lovgrunnlag og bakgrunn for planen.....</i>	3
2.	<i>Forvaltningsrevisjon</i>	3
3.	<i>Eierskapskontroll.....</i>	4
4.	<i>Kontrollutvalgets rolle og rapportering.....</i>	4
5.	<i>Gjennomføring av kontroll og revisjon</i>	5
6.	<i>Kontrollutvalgets og revisjonens oppgaver ved forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll.....</i>	6
7.	<i>Kontrollutvalgets forslag til prosjekter i perioden 2024 - 2027.....</i>	7

1· Lovgrunnlag og bakgrunn for planen

Kontrollutvalget skal føre kontroll med forvaltningen på vegne av kommunestyret. Det er kontrollutvalget som skal påse at det gjennomføres forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll i kommunen og i kommunens selskaper, jf. kommunelovens kapittel 23.

Kommuneloven pålegger kontrollutvalget å utarbeide en Plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll, jf. §§ 23-3 og 23-4, som viser hvilke områder det skal gjennomføres forvaltningsrevisjoner og for hvilke eierskapskontroller som skal gjennomføres.

Planen skal utarbeides senest innen utgangen av året etter kommunestyret er konstituert. Planen skal baseres på en risiko- og vesentlighetsvurdering (ROV) av kommunens virksomhet og virksomheten i kommunens selskaper.

Denne planen bygger på en for risiko- og vesentlighetsvurdering (ROV) av kommunen og kommunens selskaper. Det er kommunens revisor, Viken kommunerevisjon IKS, som har utarbeidet vurderingen/analysen. Hensikten med ROV er å finne ut hvor det er størst behov for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll.

2· Forvaltningsrevisjon

Forvaltningsrevisjon innebærer å gjennomføre systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, regeletterlevelse, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets vedtak, jf. kommuneloven § 23-3.

Norges Kommunerevisorforbund (NKRF) sin *Veileder i forvaltningsrevisjon* (2016) påpeker at forvaltningsrevisjon er et vidt begrep som kan omfatte:

- Resultatorientert forvaltningsrevisjon, dvs. en vurdering av hensiktsmessighet - om ønsket resultat oppnås.
- Systemorientert forvaltningsrevisjon, dvs. om rutiner foreligger og om rutiner og lover følges.
- Hendelsesbasert forvaltningsrevisjon, dvs. undersøke, kartlegge og beskrive forhold knyttet til konkrete, uheldige eller uønskede hendelser, og deretter belyse eller forklare de utløsende faktorene eller plassere ansvar.

Med andre ord; gjennom en forvaltningsrevisjon ønsker man å få svar på to kjernespmål:

- Gjør man de riktige tingene?
- Gjør man tingene riktig?

Forvaltningsrevisjon er et sentralt og ressurskrevende virkemiddel i kontrollarbeidet, og må alltid ha som mål å føre til forbedringer av kommunens tjenester og rutiner.

En gjennomført forvaltningsrevisjon skal gi de folkevalgte i kommunen informasjon om administrasjonens oppfølging og resultatene av vedtak i kommunestyret, og fungerer som en kontrollmekanisme mellom kommunestyret og administrasjonen, og i tillegg ha effekter knyttet til læring.

3· Eierskapskontroll

Eierskapskontroll innebærer å kontrollere om den som utøver kommunens eierinteresser, gjør dette i samsvar med lover og forskrifter, kommunestyrets vedtak og anerkjente prinsipper for eierstyring, jf. kommuneloven §23-4.

Howdan kommunen følger opp sitt eierskap i enten heleide eller delvis eide selskaper. Dette gjelder både aksjeselskaper og interkommunale selskaper.

Selskapstyper som er omfattet av eierskapskontroll er:

- interkommunale selskaper etter IKS-loven
- interkommunale politiske råd
- kommunale oppgavefellesskap
- aksjeselskap der en kommune eller fylkeskommune alene eller sammen med andre kommuner, fylkeskommuner eller interkommunale selskaper direkte eller indirekte eier alle aksjer.

Ved gjennomføring av eierskapskontrollen vil det være relevant å vurdere oppgaven opp mot kommunens eierskapsmelding, som bl.a. skal inneholde:

- prinsipper for eierstyring,
- kommunens formål med eierinteressen og
- oversikt over selskaper, kommunale foretak og andre virksomheter som kommunen har eierinteresser i.

Kommunen skal minst en gang i valgperioden utarbeide en eierskapsmelding som skal vedtas av kommunestyret selv.

En nærmere undersøkelse av eller i et selskap på f.eks. selskapets tjenester eller organisasjon er ikke eierskapskontroll, men en forvaltningsrevisjon. En slik undersøkelse bør eventuelt fremgå av kommunens plan for forvaltningsrevisjon.

4· Kontrollutvalgets rolle og rapportering

I henhold til kommuneloven § 23-3 og § 23-4 skal kontrollutvalget sørge for at det gjennomføres forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll i kommunen. Dette gjelder både den kommunale forvaltningen og kommunens eierinteresser.

Ut i fra Planen for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll skal kontrollutvalget bestille prosjekter, som kommunens forvaltningsrevisor gjennomfører, og rapportere til kommunestyret.

I forskriften om kontrollutvalg og revisjon er det presisert at kontrollutvalget ikke kan overprøve politiske prioriteringer som er foretatt av kommunens folkevalgte organer eller andre kommunale organer. Kontrollutvalget skal kontrollere midlene og måloppnåelsen, og ikke vurdere innholdet i de vedtatte målene for den kommunale virksomheten.

Det er viktig at kontrollutvalgene kan foreta løpende prioriteringer i kontrollarbeidet, uten at ressursene er bundet opp av kommunestyret gjennom detaljerte langtidspaner:

- Kommunestyret bør delegere myndighet til kontrollutvalget til å foreta endringer i Plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll underveis i valgperioden, jf. kom.loven §§ 23-3 og 23-4.
- Kontrollutvalget må tilpasse de ressurser som er avsatt i budsjettet til revisjonsformål hvert enkelt år.
- Oppstår kontroll- og revisjonsbehov som ikke kan dekkes innenfor budsjetttrammen, kan kontrollutvalget søke kommunestyret om tilleggsbevilgninger.

5. Gjennomføring av kontroll og revisjon

Kontrollutvalget har ansvar for å vurdere kommunens risikoområder og kontrollbehovet regelmessig, og bestille forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller etter behov.

Forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller gjennomføres i henhold til kommunal revisjonsstandard. Her stilles det blant annet krav til at det formuleres problemstillinger og hvilken metode som benyttes.

Revisjonen har ansvar for å gjøre selvstendige risikovurderinger og gi anbefalinger til kontrollutvalget mht. prioritering av forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller.

Ekstern kompetanse innhentes hvis det er nødvendig, etter avtale med kontrollutvalget.

Gjennomføringen kan i all enkelthet settes opp i følgende punkter:

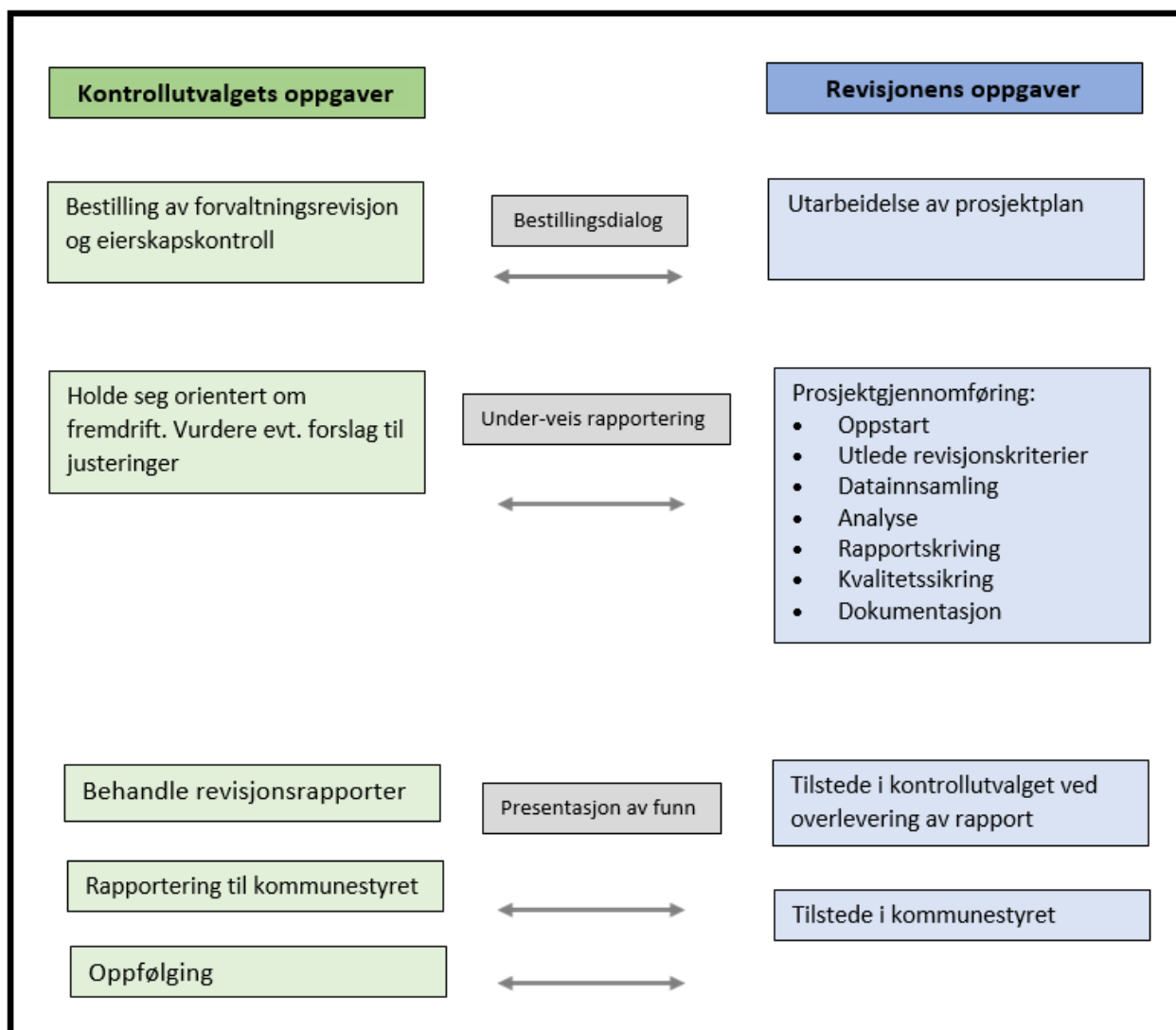
- Revisjonen gjennomfører forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller etter bestilling fra kontrollutvalget.
- Større revisjonsprosjekter drøftes ofte med kommunedirektør og/eller ordfører før iverksettelse.
- Det legges vekt på å skape et konstruktivt samarbeid mellom kommuneadministrasjon og revisjon.
- Kommunedirektøren gis anledning til å uttale seg om forvaltningsrevisjonen/ eierskapskontrollen før den legges frem for kontrollutvalget. Uttalelsen vedlegges rapporten.
- Revisjonens oppgave er å påpeke regelbrudd/forbedringspunkter og gi anbefalinger, mens administrasjonen avgjør hvilke konkrete tiltak som bør iverksettes.
- Revisjonen oversender ferdigstilt rapport til kontrollutvalget, som saksbehandler denne.
- Kontrollutvalget oversender den saksbehandlede forvaltningsrevisjonen/ eierskapskontrollen til kommunestyret, med sin innstilling.

Ofte vil en og samme forvaltningsrevisjon benytte to kategorier av tilnæringsmåter; *systemorientert* og *resultatorientert revisjon*.

- *Systemorientert* – undersøke om kommunen har systemer, rutiner og internkontroll på et område som skal sikre god praksis.
- *Resultatorientert* – undersøke hvordan praksis virkelig er, dvs. om rutinene etterleves og har den ønskede virkningen.

6. Kontrollutvalgets og revisjonens oppgaver ved forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll

Oversikten nedenfor viser oppgavene til kontrollutvalget og revisjonen ved gjennomføring av forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll.

7. Kontrollutvalgets forslag til prosjekter i perioden 2024 - 2027

Basert på risiko- og vesentlighetsvurderingen (ROV), drøftinger i kontrollutvalget, innspill fra avgått utvalg, dialog med forvaltningsrevisor, prioriteres følgende tema for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll i fireårsperioden:

	Forvaltningsrevisjon
	Prioriterte prosjekter 2024-2027:
a)	Sykefravær
b)	Økonomistyring
c)	Spesialundervisning
d)	Offentlige anskaffelser

	Eierskapskontroll
	Prioriterte prosjekter 2024-2027:
a)	Forvaltning av eierskap – eierskapskontroll
b)	Hallingdal Etablerersenter
c)	Nesbyen Turist- og næringssservice AS

Kontrollutvalget oppfordrer kommunestyret til å komme med forslag til temaer for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll.

Kommunestyret bør gi kontrollutvalget fullmakt til å bestille forvaltningsrevisjoner/ eierskapskontroller på aktuelle temaer ut over prioritert liste..